

ПЕРАЛІК СЕМІНАРСКІХ ЗАНЯТКАЎ

СЕМІНАРСКІ ЗАНЯТАК №1.

Тэма: КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ Ў ІХ—ХІІІ СТСТ. (2 гадзіны).

1. Язычніцкія вераванні на тэрыторыі Беларусі.
2. Прыняцце хрысціянства насельніцтвам беларускіх зямель і развіццё культуры.
3. Развіццё кultaвай архітэктурны ў XI-XIII стст.
4. Мастацтва фрэскі, іканапіс.
5. Дзейнасць першых беларускіх асветнікаў.

Тэмы рэфератаў і дакладаў

1. Хрысціянскія і язычніцкія элементы ў беларускай культуры.
2. Полацкая і гродзенская школы дойлідства, іх адметныя рысы.
3. Жыццё Аўрамія Смаленскага.
4. Асветніцкая дзейнасць Клімента Смаляціча.

Літаратура

1. Гісторыя беларускай літаратуры XI – XIX стагоддзяў: У 2-х т. Т. 1 / пад рэд. В.А. Чамярыцкага. – Мн.: Беларуская навука, 2007.
2. Гісторыя беларускага мастацтва : У 6 т. Т. 1. Ад старажытных часоў да другой паловы XVI ст. / Рэдкал. : С.В. Марцэлеў (гал. рэд.) і інш. ; Рэд. тома Лазука, Б.А. Гісторыя мастацтваў / Б.А. Лазука. – 2-е выд., дапрац. – Мінск: Беларусь, 2003. – 399 с.
3. Жывапіс Беларусі XII—XVIII стагоддзяў: Фрэска. Абраз. Партрэт: Альбом / Склад. Н. Ф. Высоцкая, Т. А. Карповіч. Мн., 1980.
4. Кніга жыццй і хаджэнняў / Уклад., прадм. і каментарыі А. Мельнікава. – Мн.: Мастацкая літаратура, 1994. – с. 9-134.
5. Мельнікаў А.А. Кірыл, епіскап Тураўскі: Жыццё. Спадчына. Светапогляд. – Мн.: Беларуская навука, 2000. – 462 с.
6. Пилиста Г.М. Введение христианства на Руси: предпосылки, обстоятельства, последствия. – Мн., Беларусь, 1988.
7. Поляк Н.А. Рэлігія на землях Беларусі ад старажытсці да нашых дзён. Дап. Мінск ВА РБ. 2017 – 66 с.
8. Саўко М.П. Кароткі нарыс гісторыі культуры Беларусі : вучэбны дапаможнік / М.П. Саўко, М.А. Бобер, В.І. Карнацкая. – Мн., БГМУ, 2003.

СЕМІНАРСКІ ЗАНЯТАК №2.

Тэма: КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ Ў XIV — ПЕРШАЙ ПАЛОВЕ XVII СТСТ. (2 гадзіны).

1. Вядучая роля беларускай культуры ў ВКЛ.
2. Архітэктурна і горадабудаўніцтва.
3. Выяўленчае мастацтва
4. Рукапісная кніга. Кнігадрукаванне

5. Літаратура. Адукацыя.
6. Тэатр і музыка. Станаўленне самабытнага беларускага фальклору.

Тэмы рэфератаў і дакладаў

1. Гравюры выданняў Скарыны.
2. “Катэхізіс” С. Буднага і яго значэнне.
3. В. Цяпінскі і яго дзейнасць.
4. Архітэктура ВКЛ.

Літаратура

1. Бярозкіна Н.Ю. Гісторыя кнігадрукавання Беларусі (XVI – пачатак XX стст.). 2-е выд. – Мн.: Беларуская навука, 2000.
2. Вабішчэвіч, А.М. Гісторыя культуры Беларусі : вучэб.- метадыч. комплекс / А.М. Вабішчэвіч ; Беларус. дзярж. Ун-т імя А.С. Пушкіна. – Брэст, БрДУ, 2016. – 194 с.
3. Галенчанка Г.Я. Францыск Скарына – беларускі і ўсходнеславянскі першадрукар. – Мн.: Навука і тэхніка, 1993. - 280 с.
4. Гравюры Францыска Скарыны: Альбом / Навук. рэд. А.І. Жураўскі. – Мн.: Беларусь, 1972. – 160 с.
5. Лабынцаў Ю.А. Пачатак Скарынам: Беларуская друкаваная літаратура эпохі Рэнесансу. – Мн.: Мастацкая літаратура, 1990.
6. Падокшын С.А. Францыск Скарына і станаўленне беларускай грамадска-філасофскай думкі ў XVI – першай палавіне XVII ст.// Скарына і яго эпоха. – Мн.: Навука і тэхніка, 1990. – С. 278-310.
7. Саўко М.П. Кароткі нарыс гісторыі культуры Беларусі : вучэбны дапаможнік / М.П. Саўко, М.А. Бобер, В.І. Карнацкая. – Мн., БГМУ, 2003.
8. Трусаў, А. Кароткая гісторыя архітэктуры Беларусі / Трусаў, А. – Мінск : Харвест, 2015. – 464 с.
9. Шматаў В.Ф. Мастацтва беларускіх старадрукаў (XVI – XVIII стст.) – Мн.: Тэхналогія, 2000. С. 20-49.
10. Францыск Скарына і яго час: Энцыклапедычны даведнік / Рэдкалегія: І.П. Шамякін і інш. – Мн.: БелСЭ, 1988. – 608 с.

СЕМІНАРСКІ ЗАНЯТАК №3.

Тэма: АЙЧЫННАЯ КУЛЬТУРА

Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XVII—XVIII СТ. (2 гадзіны).

1. Пагаршэнне умоў развіцця беларускай культуры.
2. Горадабудаўніцтва і дойлідства.
3. Жывапіс і графіка. Скульптура і дэкаратыўна-прыкладное мастацтва.
4. Грамадска-палітычная думка. Літаратура. Адукацыя.
5. Тэатр і музыка. Народная культура.
6. Дзейнасць беларускіх майстроў за мяжой.

Тэмы рэфератаў і дакладаў

1. Віленская акадэмія, яе развіццё і значэнне.
2. Базыльянскія навучальныя ўстановы.
3. Пратэстанцкія школы на беларускіх землях.
4. Сармацкае барокка ў Беларусі.

Літаратура

1. Асвета і педагогічная думка ў Беларусі: Са старажытных часоў да 1917 г. – Мн.: Народная асвета, 1985.
2. Блинова Т.Б. Иезуиты в Беларуси (их роль в организации образования и просвещения) / Т.Б.Блинова– Гродно : ГрГУ, 2002. – 425 с.
3. Из истории школы Белоруссии и Литвы. – М.: Просвещение, 1964.
4. Клімуць, Л.Я. Сармацкая культура беларускай шляхты ў XVI-XVIII стагоддзях / Л.Я. Клімуць, Л.Я. – Мінск: Беларусь, 2013. – 127 с.
5. Нарысы гісторыі народнай асветы і педагогічнай думкі ў Беларусі. – Мн.: Народная асвета, 1968.
6. Самусік, А. Ф. Помнікі гісторыі і культуры Беларусі : вучэб. дапам. для студэнтаў вышэйшых навучальных ўстаноў па спецыяльнасці “Эканоміка і кіраванне турысцкай індустрыяй” / А. Ф. Самусік. - Мінск : Экоперспектива, 2013. - 366 с.

СЕМІНАРСКІ ЗАНЯТАК №4.

Тэма: КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ Ў КАНЦЫ XVIII — ПЧАТКУ XX СТСТ. (2 гадзіны).

1. Асаблівасці культурнага развіцця Беларусі ў складзе Расійскай імперыі.
2. Найбуйнейшыя мастацкія школы і іх прадстаўнікі-беларусы.
3. Асноўныя напрамкі ў жывапісе і іх жанравая разнастайнасць.
4. Праца расійскіх мастакоў у Беларусі.
5. Беларуская архітэктура і скульптура.
6. Развіццё адукацыі і навукі.

Тэмы рэфератаў і дакладаў

1. Віцебская мастацкая школа.
2. Пейзажы А. Гараўскага.
3. Творчасць І. Хруцкага.
4. Эклектыка ў Беларусі.
5. Гора-Горацкі земляробчы інстытут.
6. Медыцынская адукацыя на беларускіх землях.

Літаратура

1. Гісторыя беларускага мастацтва: У 6 т. Мн., 1987—1994.
2. Дробов Л. Н. Живопись Белоруссии XIX — начала XX в. Мн., 1974.
3. Жук, В.И. Декоративно-прикладное искусство Беларуси XVIII-XX вв.: становление и тенденции развития / В. И. Жук ; Нац. акад. наук Беларусі,

- Ин-т искусствоведения, этнографии и фольклора им. Кондрата Крапивы. - Минск : Белорусская наука, 2006. – 318 с.
4. Кацер М. С. Изобразительное искусство Белоруссии дооктябрьского периода. Очерки. Мн., 1969.
 5. Лазука Б.А. Гісторыя мастацтваў. Вучэбны дапаможнік. – Мн., Беларусь, 1996.
 6. Локотко, А.И. Архитектура Беларуси в европейском и мировом контексте / А. И. Локотко. – Минск : Беларус. Энцыкл. Імя П. Броўкі, 2012. – 432 с.
 7. . Морозов, В.Ф. История архитектуры Беларуси. Эпоха классицизма учеб. пособ. для студ. спец. “Архитектура” учреждений, обеспечивающих получение высшего образования / В.Ф. Морозов – Минск: БНТУ. – 2006. – 150 с.
 8. Саўко М.П. Кароткі нарыс гісторыі культуры Беларусі : вучэбны дапаможнік / М.П. Саўко, М.А. Бобер, В.І. Карнацкая. – Мн., БГМУ, 2003.
 9. Томашева, И.Г. Портрет в живописи Беларуси эпохи Ренессанса и барокко: вопросы стиля и типологии / И.Г. Томашева // Искусство и культура. – 2016. - № 3. – С. 44 – 53.
 10. Шчакаціхін М. Нарысы з гісторыі беларускага мастацтва. Мн., 1993.
 11. Язэп Драздовіч: Альбом-манаграфія / Склад. М. Купала. Мн., 2002.

СЕМІНАРСКІ ЗАНЯТАК №5.

Тэма: КУЛЬТУРА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Ў 20-30-я гг. XX ст. (2 гадзіны).

1. Развіццё айчыннай культуры ва ўмовах беларускай савецкай дзяржаўнасці.
2. Фарміраванне таталітарнага рэжыму і культура.
3. Адукацыя і навука.
4. Архітэктура і горадабудаўніцтва.
5. Выяўленчае мастацтва.
6. Літаратура.
7. Музыка, тэатр, кіно.

Тэмы рэфератаў і дакладаў

1. Літаратурныя аб'яднанні 20-я гг. XX ст. і іх уплыў на развіццё беларускай культуры.
2. Творчасць Я. Купалы ў савецкі час.
3. Драматургія ў міжваенны час.
4. Стварэнне медінстытута ў Мінску.

Літаратура

1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя: У 4 т. Т. 1. Мн., 1999.
2. История белорусской советской литературы. / Н.С. Перкин и др.— Мн., Наука и техника, 1977.

3. Ліс А.С. Заходняя Беларусь. Культурная спадчына забытага дваццацігоддзя: 20 – 40-я гады ХХ ст. // Спадчына, – 1994, № 6.
4. Лыч Л., Навіцкі У. Гісторыя культуры Беларусі. 2-е выд., дап. Мн., 1997.
5. Ходзін С. М. Гісторыя культуры Беларусі ў 1920—1930-я гг.: Дапам. для студэнтаў гіст. фак. Мн., 2001.

СЕМІНАРСКІ ЗАНЯТАК №6.

Тэма: КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ Ў ПЕРШАЕ ПАСЛЯВАЕННАЕ ДЗЕСЯЦІГОДДЗЕ (2 гадзіны).

1. Архітэктура і выяўленчае мастацтва.
2. Літаратура.
3. Адукацыя і навука.
4. Тэатр і музыка.

Тэмы рэфератаў і дакладаў

1. Манументальная скульптура ў пасляваенны перыяд.
2. Прамысловае будаўніцтва ў Беларусі.
3. Знакамітыя архітэктары савецкага часу.
4. Творчасці І. Шамякіна.

Літаратура

1. Архитектура Советской Белоруссии / Под общ. ред. В. И. Аникина. М., 1986.
2. Лакотка А. І. Нацыянальныя рысы беларускай архітэктуры. Мн., 1999.
3. Парашкоў С. А. Гісторыя культуры Беларусі: Вучэб. дапам. Магілёў, 2001.
4. Саўко М.П. Кароткі нарыс гісторыі культуры Беларусі : вучэбны дапаможнік / М.П. Саўко, М.А. Бобер, В.І. Карнацкая. – Мн., БГМУ, 2003.
5. Чантурыя В. А. История архитектуры Белоруссии: В 2 т. 3-е изд. Мн., 1985.
6. Чантурыя В. А. Памятники архитектуры и градостроительства Белоруссии. Мн., 1986.

СЕМІНАРСКІ ЗАНЯТАК №7.

Тэма: АЙЧЫННАЯ КУЛЬТУРА

Ў СЯРЭДЗІНЕ 50-Х — СЯРЭДЗІНЕ 80-Х ГГ. ХХ СТ. (2 гадзіны)

1. Змены ў савецкай культуры пасля смерці І. Сталіна.
2. Горадабудаўніцтва і архітэктура. Выяўленчае мастацтва.
3. Літаратура.
4. Адукацыя і навука.
5. Тэатр, музыка і кіно.
6. Культура беларускай дыяспары.

Тэмы рэфератаў і дакладаў

1. Погляд на Беларусь у савецкім і сусветным кінамастацтве.

2. Творы В. Быкава ў кіно.
3. Кінарэжысёр М. Пташук і яго ўклад у беларускае кіно.
4. Сувязі беларускага канематографа і тэатра.
5. Творчасць беларускіх скульптараў.

Літаратура

Гаробчанка Т. Я. На мяжы стагоддзяў: Сучасны беларускі драматычны тэатр. Мн., 2002.

Гісторыя кінамастацтва Беларусі: У 4 т.. Мн., 2001.

История белорусского кино: В 2 ч. Мн., 1969—1970.

Национальная киностудия “Беларусьфільм”. – Режим доступа : <http://www.belarusfilm.by/> - [Электронный ресурс]

Саўко М.П. Кароткі нарыс гісторыі культуры Беларусі : вучэбны дапаможнік / М.П. Саўко, М.А. Бобер, В.І. Карнацкая. – Мн., БГМУ, 2003.

Ходзін С. М. Гісторыя культуры Беларусі ў 1920—1930-я гг.: Дапам. для студэнтаў гіст. фак. Мн., 2001.

СЕМІНАРСКІ ЗАНЯТАК №8.

Тэма: БЕЛАРУСКАЯ КУЛЬТУРА НА СУЧАСНЫМ ЭТАПЕ (2 гадзіны).

1. Нацыянальна-культурнае адраджэнне.
2. Новыя рысы ў горадабудаўніцтве і архітэктуры.
3. Абнаўленне літаратуры.
4. Музыка. Тэатральнае жыццё. Кінамастацтва.
5. Беларуская навука.
6. Тэндэнцыі развіцця беларускай культуры на пачатку ХХІ ст.

Тэмы рэфератаў і дакладаў

1. “Славянскі базар у Віцебску” і яго значэнне для беларускай культуры.
2. Развіццё беларускай музыкі пад уплывам сучаснай моўнай сітуацыі.
3. Рэканструкцыя даўніны: поспехі і праблемы.

Літаратура

1. Гаробчанка Т.Я. На мяжы стагоддзяў: Сучасны беларускі драматычны тэатр. – Мн.: Беларуская навука, 2002.

2. Дзмітрыеў А. Бацькі і дзеці // Мастацтва.- 1998.- № 11. С. 2-5.

3. Кавалёў С. Новая беларуская драматургія // Мастацтва. – 2001.- № 1. С. 14-16.

4. Культура – штотыднёвая грамадска-асветніцкая газета. – Режим доступа : <http://www.kimpress.by/> - [Электронны рэсурс]

5. Нячай В. Беларускае кіно ў пачатку ХХІ стагоддзя: фінал або новы этап? // Мастацтва. – 2001.- № 5. С. 2-8.

6. Пятроў В. Мастацтва перформансу // Мастацтва.- 2000. № 2. С. 37-41.

7. Саўко М.П. Кароткі нарыс гісторыі культуры Беларусі : вучэбны дапаможнік / М.П. Саўко, М.А. Бобер, В.І. Карнацкая. – Мн., БГМУ, 2003.
8. Фральцова Н. Маладая беларуская кінахваля: вызваленне з кайданаў “нармальнасці”// Мастацтва.- 1999.- № 6. С. 46-49.